Dosar nr. 2-588/2025 /2-25057442-38-2-25042025-1/

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

24 septembrie 2025 **o*****

Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
Instanța având în componență:
Președintele ședinței, judecător Dorina Cebanița
Grefieri Marta Negara, Natalia Cemîrtan

Cu participarea:

Reclamantei Zgurean Maria, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, cu viza de reședință în *****;

Avocatului reclamantei, Lefter Stela, în baza mandatului seria/nr. MA 2120491 din 11.03.2025;

Pârâtului Botnari Victor, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat în *****;

examinând în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria împotriva pârâtului Botnari Victor privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

1. La 25.04.2025, la Judecătoria Orhei, sediul Rezina a fost înregistrată cauza civilă la cererea de chemare în judecata intentată de avocatul Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria împotriva pârâtului Botnari Victor privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

1.1. În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că reclamanta s-a născut în familia Botnari Mihail și Nina. În familie au fost doi copii: ea și fratele, Botnari Victor. Ea din totdeauna a locuit împreună cu părinții, a îngrijit de ei până la ultima lor suflare. În gospodăria lor a locuit până la decesul lor și după, unde locuiește până în prezent.

La **********, a decedat tatăl părților, Botnari Mihail, iar la data de ***** a decedat și mama lor, Botnari Nina. Patrimoniul succesoral rămas după decesul mamei lor este constituit inclusiv din gospodăria din *****, constituită din: casa de locuit și 2 construcții accesorii cu teren aferent cu S=0,1221 ha cu nr. cadastral *****, două terenuri cu destinație grădini cu S=0,03 ha cu nr. cadastral ***** și cu S=0,1363 ha cu nr. cadastral ***** și un teren cu destinație agricol cu S=0,3 ha cu nr. cadastral *****, amplasate în extravilanul *****

Acceptând averea succesorala îndată după decesul mamei sale prin intrarea în posesia, folosința și dispoziția acesteia, reclamanta, recent, ajunsă la notar cu scopul de a obține certificate de moștenitor legal asupra acestor bunuri, notarul i-a explicat că o dată ce decesul mamei ei a survenit până la 01.03.2019, cazului i se aplică prevederile Codului Civil în vigoare la acel moment, care prin art. 1517 prevedea expres: „Termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei”. Prin urmare termenul de depunere a cererii către notar a expirat, de aceea urmează prin instanța de judecată să fie constatat faptul acceptării moștenirii de către ea în termenii stabiliți de lege.

Faptul că reclamanta a acceptat averea succesorală se confirmă prin acțiunile ei în toți acești ani, ea locuiește în casa rămasă după decesul mamei sale, o îngrijește, achită impozitele imobiliare, a renovat-o în acești ani, comportându-se ca un proprietar de bună-credință, prelucrează terenurile și culege roadele.

Inițial cererea a fost înaintată în procedură specială, însă pârâtul prezentându-se în ședință a declarat că este împotrivă ca reclamanta să moștenească această avere, motiv din care prin încheierea din 04.03.2025, cererea sa a fost scoasa de pe rol deoarece instanța a stabilit un litigiu de drept comun, motiv din care a înaintat acțiunea dată în procedură contencioasă.

În drept, reclamanta a făcut referire la prevederile art. art.1500, 1516 alin. (3), (4), 1517 Cod civil și art. 281 alin. (2), lit. f), 280 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Se solicită prin cererea de chemare în judecată, să fie constatat faptul acceptării de către reclamanta Zgurean Maria, ca moștenitor legal, a averii succesorale rămase după decesul mamei sale Botnari Nina, nascută la ***** și decedată la *****, constituită inclusiv din gospodăria cu casa de locuit și 2 construcții accesorii cu teren aferent cu S=0,1221 ha cu nr. cadastral *****, două terenuri cu destinație grădini cu S=0,03 ha cu nr. cadastral *****, cu S=0,1363 ha cu nr. cadastral ***** și un teren cu destinație agricol cu S=0,3 ha cu nr. cadastral *****, amplasate în extravilanul ***** prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral în termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii.

Luând în considerație că reclamanta este pensionară pe vârstă, beneficiind de o pensie în mărime de 2 769,53 lei/lună, în temeiul art. 85 alin. (4) CPC, solicită scutirea parțială de achitarea taxei de stat pentru judecată.

2. Prin încheierea judecătorului din 30.04.2025, s-a respins cererea de scutire parțială a plății taxei de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată a avocatului Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria către pârâtul Botnari Victor privind constatarea faptului acceptării succesiunii. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată sus-menționate, comunicându-i-se potențialei reclamante Zgurean Maria, prin intermediul avocatului Lefter Stela despre necesitatea achitării diferenței taxei de stat în sumă de 1 310,68 lei, cu anexarea bonului de plată în original, în termen de 7 (șapte) zile din momentul primirii

copiei de pe prezenta încheiere, care a fost înlăturat la 14.05.2025 de către reprezentantul reclamantei.

3. Prin încheierea judecătorului din 14.05.2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedură contencioasă.

4. Prin intermediul SEDP al instanței de judecată pârâtul Botnari Victor a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată a avocatului Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria către pârâtul Botnari Victor, privind constatarea faptului acceptării succesiunii, pentru a nu afecta dreptul legal care corespunde cotei succesorale cu același temei, acceptarea sau renunțarea la una dintre cotele succesorale pentru fiecare dintre moștenitorii legali.

A invocat în referință că cu pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată, nu este de acord, le consideră neîntemeiate și nefondate potrivit următoarelor obiecții și probe. La data de 04 martie anul 2025, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii petiționarei Zgurean Maria, persoana interesata Botnari Victor privind constatarea faptelor care au valoare juridica, din motivul constatării unui litigiu de drept, care ține de competența instanțelor de drept comun. În motivarea încheierii instanța de judecată a menționat că persoana interesată Botnari Victor în cadrul ședinței de judecată nu a recunoscut cererea petiționarei Zgurean Maria și a invocat că, la fel ca și petiționara are dreptul legal să pretindă la averea succesorală rămasă după decesul părinților. După decesul mamei - Botnari Nina nimeni și niciodată nu l-a anunțat despre deschiderea procedurii succesorale, afectându-i esențial dreptul la moștenire, prevăzut la art. 2398-2399 Cod civil .

Una dintre regulile dreptului civil succesoral este aceia conform căreia nimeni nu este obligat să lase moștenire precum și nimeni nu este obligat să accepte moștenirea lăsată de defunct. Succesiunea trece la moștenitorul chemat la succesiune, sub rezerva dreptului de a renunța la ea. Succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta. În cazul atribuirii succesiunii unui moștenitor, fie pe cale testamentară, fie în temeiul legii, el are de ales între două soluții, să accepte succesiunea sau să o refuze. Facultatea de a accepta sau de a refuza succesiunea este comună tuturor moștenitorilor. Exercițiul acestei opțiuni are drept efect a fixa în mod definitiv asupra lor drepturile ce le aveau de la lege, sau de a-i îndepărta în mod irevocabil de la succesiunea la care au renunțat. La moartea unei persoane, proprietatea bunurilor sale trece de drept asupra moștenitorilor chemați a succede.

Așadar, calitatea de moștenitor și vocația ereditară n-au nici o legătura cu acceptarea sau renunțarea la succesiune, care nu intervin decât ulterior, pentru lămurirea situației. Dar, daca este adevărat că proprietatea bunurilor succesorale trece de drept și în virtutea legii asupra moștenitorilor, trebuie observat tot odată că nici un succesibil nu poate fi silit să accepte succesiunea, după sistemul dreptului nostru civil, din dreptul roman.

Manifestarea de voință a succesibilului, când acceptă, este o tarificare a transmisiunii patrimoniului ereditar, transmisiune deja operată în virtutea legii sau a voinței defunctului. Ca să aleagă între ambele soluții, el trebuie să fie în deplină cunoștință a situației, în acest scop, succesibilul va încerca să obțină lămuriri prealabile asupra activului și pasivului succesoral, pentru a-și da seama dacă are interes să accepte succesiunea. Toate aceste investigații necesită însă timp. Legea, ținând seama de această situație, acordă moștenitorului un termen de șase luni. Dreptul de opțiune trebuie exercitat în termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii. La data deschiderii succesiunii, moștenirea se transmite către toți moștenitorii celui care a decedat, pentru fiecare dintre aceștia născându-se un drept subiectiv de opțiune succesorală, acest drept de opțiune succesorală poate fi exercitat de către toți moștenitorii legali, testamentari, de moștenitorii subsecvenți, de creditorii personali ai moștenitorilor legali sau testamentari.

Potrivit prevederilor art. 2398 Cod civil, persoana care are dreptul la mai multe cote succesorale poate accepta o cotă și poate renunța la alta dacă are dreptul la acele cote succesorale în temeiuri diferite. Daca dreptul la cote succesorale are același temei, acceptarea sau renunțarea la una dintre cotele succesorale se aplică și celeilalte, chiar dacă devoluțiunea uneia are loc mai târziu. Dreptul la cota succesorală are același temei chiar și atunci când dispoziția se conține în testamente diferite. Dacă testatorul a testat moștenitorului câteva cote succesorale, el poate să-l autorizeze prin dispoziție testamentară să accepte o cotă succesorală și să renunțe la alta.

În conformitate cu prevederile art. 2399 Cod civil, dreptul de moștenire și dreptul de a renunța la moștenire se transmite moștenitorilor (transmisie succesorală). În cazul în care moștenitorul moare până la expirarea termenului de renunțare fără a exercita dreptul în cauză, acest termen nu expiră înainte de expirarea termenului de renunțare la moștenirea lăsată de moștenitor. În cazul în care sunt mai mulți moștenitori ai moștenitorului, fiecare poate să renunțe la partea din moștenire care corespunde cotei sale succesorale.

Astfel, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria către pârâtul Botnari Victor, privind constatarea faptului acceptării succesiunii, nu confirma existența a cărorva drepturi legale unice a reclamantei, precum și decurgerea solicitării din aceleași temeiuri de fapt și de drept.

Poziția participanților la proces:

5. *Reclamanta Zgurean Maria,* în cadrul ședinței de judecată și a dezbaterilor judiciare, a susținut cererea de chemare în judecată înaintată cu toate motivele invocate, solicitând admiterea integrală a acesteia să fie constatat faptul acceptării de către ea ca moștenitor legal a averii succesorale rămase după decesul mamei, Botnari Nina.

A declarat că pe ***** a locuit și a avut întreruperi, deoarece după ce s-a divorțat cu primul soț a locuit în concubinaj cu un alt bărbat, Țurcan Mihail, care era deja divorțat de prima lui soție. Ultimul i-a făcut moștenirea pe apartament și i-a spus ca să nu fie careva probleme cu familia lui, în caz dacă el decedează, să se scoată de la evidență de pe ********** și să treacă la evidență pe ********** dar de facto ei tot timpul au locuit la ***** pe *****, împreună cu mama sa, respectiv tot acolo a locuit și cu primul soț și cu al doilea soț. Pe ***** se ducea din când în când și se întorcea înapoi acasă. În anul 2011 a trecut doar cu viza de reședință pe ********** dar acum nu știe, deoarece apartamentul l-a vândut anul trecut, deține contractul de vânzare cumpărare. Este născută la ***** și de la nașterea sa a locuit pe ********** De asemenea de când s-a căsătorit în anul ***** și până au divorțat în anul ***** sau *****, precis nu ține minte anul, au rămas să locuiască cu soțul în casa părintească. Cu concubinul Țurcan Mihail a început să locuiască împreună când a decedat tatăl său în anul *****, însă când s-au împreunat nu a cunoscut că este bolnav și că v-a deceda și tot au locuit pe *****, împreună cu părinții săi, până ce ultimul a decedat în anul *****.

La întrebările adresate a răspuns că tatăl său a decedat la **********, dar mama sa a decedat la ***** și a locuit cu ei, a avut grijă de dânșii până la ultima suflare a lor, dar tatăl său a fost foarte bolnav și împreună cu mama și soțul până a se divorța, au avut grijă de tata.

După ce a decedat mama, în anul *****, toate impozitele le achita ea, deoarece locuiește acolo. Din propriile sale mijloace singură a tras gazul, a avut grijă de casă, a ajutat părinții cât erau în viață a făcut podurile, a tencuit, dar și părinții o ajutau cu ce puteau, însă în rest ea tot făcea. După decesul părinților la casa părintească a făcut gardul și o tencuială la gard, dinaintea casei la fel a făcut un gard lung, pe pământul deasupra beciului a făcut două garduri între vecinii.

Când mama era bolnavă pârâtul o singură dată a scos-o pe mama afară în brațe, deoarece pârâtul a venit de unde a venit, fiindcă de 3 luni nu a fost la mama și ea nu l-a cunoscut. Pe tata la Chișinău când era bolnav, cu mașina l-a dus împreună cu pârâtul, atunci poate pârâtul a achitat mașina, însă de dus l-au dus ei împreună. Pe mama la operație a dus-o pârâtul, însă după operație ea a avut grijă de mama.

Fratele Botnari Victor a locuit împreună cu familia, cu ea și cu părinții în casa părintească, însă în ce an nu cunoaște, dar posibil când s-a căsătorit ea în anul *****, apoi au venit să locuiască la părinți în anul *****, când s-a născut fetița lor. Fratele a plecat de la părinți din motiv că au primit apartament.

Când s-a căsătorit prima dată a locuit la părinții săi, aici și nunta a făcut-o și pe soțul său l-au pus la evidență cu viza de domiciliul la fel la casa părintească.

S-a mutat și la bunei în perioada când fratele său locuia cu părinții și tot timpul era gălăgie, de aceea au hotărât să meargă la bunei, însă și acolo au muncit în zadar, apoi a vândut căsuța lor și a făcut reparație la casa părintească. La bunei a mers peste vreo jumătate de an după căsătoria sa cu primul soț, unde au locuit vreo jumătate de an, deoarece au văzut că nu pot duce nici o mobilă acolo, fiindcă casa era bătrânească.

Cotele de teren personal le prelucra, chiar și cota pârâtului a prelucrat-o, însă nu ține minte când ultima dată a prelucrat cotele, dar când mama sa deceda-se personal prelucra cotele. Punea în pământ porumb, linte, fasole, dovleci, ce avea aceea și punea.

A fost situație că a vândut careva lemn, doar că îi aparținea soțului său, dar poate să spună că cât era tatăl său viu, dânsul vindea lemnul dar nu ea, nu se amesteca.

Tatăl său a întocmit un testament pe numele mamei sale, deoarece dânsul a moștenit casa și până a decedat i-a întocmit mamei testament pe toată averea pe care o avea, iar când dânsul a decedat, mama după lege a mers și a înregistrat averea după ea. Atunci, la acel moment când mama și-a înregistrat dreptul de proprietate pe gospodărie, ea nu a avut careva obiecții, dar fratele nu cunoaște dacă a avut, dânsul nici nu era și nici ea nu s-a dus cu mama, dar a mers concubinul Țurcan Mihail. După decesul tatălui din ***** și până la decesul mamei, fratele său Botnari Victor nu a locuit împreună cu ea, nici alte persoane nu au locuit cu părinții săi. După anul *****, după ce a decedat mama, fratele său nu a locuit în gospodăria respectivă și nici alte persoane nu a locuit, a locuit doar ea. Cât era tata în viață nu a auzit ca dânsul să fi spus că jumătate de casă ei și jumătate de casă fratelui.

5.1. *Reprezentantul reclamantei Zgurean Maria, avocatul Lefter Stela*, în cadrul ședinței de judecată și a dezbaterilor judiciare, a susținut integral cererea de chemare în judecată cu toate motivele invocate și a solicitat să fie constatat faptul acceptării de către Zgurean Maria ca moștenitor legal a averii succesorale rămase după decesul mamei sale Botnari Nina, decedată la *****, constituită inclusiv din gospodăria cu casa de locuit și două construcții accesorii cu teren aferent cu suprafața de 0,1221 ha, numărul cadastral *****, două terenuri cu destinație grădini cu suprafața de 0,03 ha cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 0,1363 ha cu numărul cadastral ***** și un teren cu destinație agricol cu suprafața

0,3 ha cu numărul cadastral *****, amplasate în extravilanul *****prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii.

A declarat că reclamanta împreună cu pârâtul provine din familia Botnari Mihail și Nina. Reclamanta întotdeauna a locuit și locuiește până în prezent pe adresa ********** Aceasta a fost fiica care a avut grijă de părinții săi, iar ceea ce țin de pârât având în vedere de cele relatate de reclamantă, dlui foarte mult timp a petrecut peste hotare, dar de părinți a îngrijit numai reclamanta. Ceea ce ține despre faptul dacă reclamanta a avut sau nu alte locuri de trai, urmează de menționat că a fost o singură trecere cu viza de domiciliu pe ********** aceasta doar avea viza de reședință și nu mai mult decât atât, pentru că a fost niște circumstanțe privitor la moștenirea concubinului dnei Maria. Dar de facto, reclamanta a locuit întotdeauna în casa părintească, faptul care se demonstrează cât prin avizele impozitelor achitate, chitanțele care sunt achitate pe gaz, pe lumină, ceea ce dă dovada că de facto după decesul mamei sale la data de *****, d-na a acceptat succesiunea rămasă după aceasta. Însăși succesiunea constă de fapt din casa de locuit de pe ********** cu două construcții accesorii, cu terenul aferent de 0,1221 ha cu nr. cadastral ***** și două terenuri cu destinații grădini unul cu suprafața de 0,03 ha și al doilea suprafața de 0,1363 ha și un teren agricol cu suprafața de 0,3 ha amplasat în extravilanul ***** Urmează de menționat privitor la acest teren agricol că d-na l-a prelucrat o perioadă destul de lungă de una singură, fapt care îl vor demonstra și prin declarațiile martorilor și prin urmare se dă dovada că reclamanta a acceptat succesiunea în termenul stabilit de lege, de 6 luni.

Suplimentar a mai menționat că în principiu, toate elementele necesare pentru a constata o faptă juridică, anume constatarea faptului acceptării succesiunii, consideră că sunt probe suficiente, care au fost prezentate în instanță cât și prin audierea unor martori. În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că reclamanta Zgurean Maria pe parcursul vieții sale nu și-a schimbat locul de domiciliu, chiar dacă a fost o perioadă din 2011 a trecut pe o perioadă cu viza de reședință pe o altă adresă. Se stabilește cert că reclamanta niciodată nu a părăsit și s-a folosit de bunuri, și în special gospodăria care este obiect al acțiunii, gospodăria părinților părților pe dosar. Deci acest fapt, este confirmat și prin alte probe scrise, unde la materialele cauzei sunt avizele de plată, potrivit cărora doamna pe parcursul acestor ani a achitat toate impozitele imobiliare, sunt anexate bonurile de plată pe lumină, gazele naturale, sunt anexate contractele. Atrage atenția că este un contract încheiat cu „Orhei Gaz” din octombrie *****, îndată după ce a decedat mama părților, Botnari Nina. Prin urmare până la ziua de azi ea este beneficiar al acestor produse de gaz, lumină electrică. Mai este un contract din 2018 ceea ce ține de telefonie, ceea ce dă dovadă că doamna pe toată perioada respectivă a fost în posesia, dispoziția și folosința acestor bunuri. Deci, ceea ce ține de poziția părții

opuse, menționează că chiar de la început din declarațiile dlui Botnari Victor, acesta a declarat că în principiu el a fost de acord cu cererea respectivă, dar însă foarte mult l-a atins faptul că a primit citația anume în ziua lui de naștere. Totodată, pârâtul a reconfirmat în ședința de judecată că niciodată nu a fost în posesia bunului care face parte din patrimoniul succesoral ce a rămas după decesul mamei lor, Botnari Nina, decedată la *****, prin ce se dă dovadă că ultimul niciodată nu a acceptat această succesiune, din ***** până în prezent. Deci, însăși martorii au confirmat în special martorul care cunoaște lucrurile din familie, Donțu Victoria, a menționat că Maria Zgurean din totdeauna a fost în posesia, folosința acestui bun. Ceea ce s-a menționat acum că starea este mai deplorabilă în gospodărie, se vorbește de faptul că în ultimii ani dna Zgurean are o stare fizică nesănătoasă, bineînțeles că are nevoie și ea de o asistență din partea cuiva, de un ajutor, care cu părere de rău nu îl are. Nu ar fi fost rău dacă partea opusă cu copiii săi ar fi susținut-o, pentru că reclamanta nu are copii și până la urmă cui o să-i rămână toate bunurile respective, bineînțeles că la o persoană apropiată. În rest, ceea ce ține de toată perioada începând că se constată faptul acceptării succesiunii, se constată perioada ceea de 6 luni de zile. La materialele cauzei sunt înscrisuri unde chiar începând cu ***** reclamanta deja începe a poseda, începe a administra bunurile din gospodăria respectivă încheind contract pe numele său cu toate serviciile care sunt prestate pentru zona respectivă a orașului.

Chiar de la început când s-a început examinarea, pârâtul a fost de acord cu cererea respectivă, însă pârâtul nu a înaintat o cerere reconvențională la cerere și nici nu a adus probe prin care ar fi confirmat cel puțin un pas spre acceptarea succesiunii.

5.2. *Pârâtul Botnari Victor,* în cadrul ședinței de judecată și a dezbaterilor judiciare, nu a fost de acord cu cererea de chemare în judecată înaintată de sora sa Zgurean Maria din motiv că, pe parcurs cât părinții săi erau în viață, la casa părintească majoritatea lucrurilor le-a făcut el personal ca specialist în construcții și consideră că tot are parte la casa respectivă.

A declarat că a finisat colegiul de construcție și toate întrebările care erau legate de casă și de construcție, tatăl său apela la el, pentru că el era stăpânul casei. Toate construcțiile care au fost făcute, au fost efectuate și de Zgurean Anatolii, care era nănașul său, primul soț a surorii sale Zgurean Maria, au făcut împreună cu ultimul, dar majoritatea lucrărilor s-au făcut cu ajutorul tatălui, iar materialele și lucrările le punea el. Ultima lucrare care a fost făcută la casa părintească a fost acoperișul casei și a fost făcut în anul 1996, asta era finalizarea la toate anexele făcute pe lângă casă. Acoperișul casei a fost făcut de el, iar după anul 1996 s-a dus din casa părintească, pentru că era nevoit să plece peste hotare, deoarece avea trei copii și timpurile erau tare grele. În schimb, nici o dată nu a uitat de părinții săi, întotdeauna îi ajuta când venea acasă. De aceea, a accentuat că pe tatăl său la spital

la Chișinău l-a dus el, pe mama sa la fel la spital a dus-o el, însă când părinții săi aveau nevoie de ajutor nu a fost în acel timp, pentru că nu putea să fie în două locuri și copiii să-i crească, să-i ajute și să le dea ceva bunuri și în același timp să fie și cu părinții. De fiecare dată când venea acasă întotdeauna ajuta tare mult părinții și pe sora sa la fel o ajuta, îi dădea chiar și bani. Îi este obijduitor despre situația respectivă la moment, că sora sa zice că el nu a ajutat părinții, însă el pe părinții săi întotdeauna i-a ajutat. S-a menționat faptul că sora sa plătește lumina, gazul, impozitul, este clar că dânsa a capturat locul, casa, a luat cheile și el când venea acasă nu avea acces, se ducea de acasă nu venea cu zilele, chiar și săptămânile, iar când venea la mama sa o scotea afară, însă sora sa numai o dată a văzut lucrul dat, de aceea este contra la cererea înaintată.

La întrebările adresate a răspuns că din câte își aduce aminte tatăl său a avut trei intervenții chirurgicale și sora sa îl îngrijea pe tata după intervenții, nu poate să zică nimic de aceasta, deoarece el nu avea posibilitatea. Mama sa a decedat în anul ***** și din acest moment el nu a mai locuit în gospodăria respectivă, deoarece era peste hotare.

În termen de 6 luni după decesul mamei sale nu a fost la notar și nici nu a pus în discuție întrebarea dată cu sora sa. După ședință de judecată, a atins întrebarea respectivă și anume că când tatăl său a decedat în anul ***** moștenirea a fost legală, dar cum s-a primit că toată moștenirea a trecut-o pe mama, erau multe chestiuni care urma să fie împărțite în cote egale la toți moștenitorii legali care fac parte din gospodăria părinților. Până în prezent nu s-a adresat la notar ca să moștenească gospodăria rămasă după decesul mamei.

După decesul mamei sale nu a locuit în casa părintească, nu a dorit ca să-i facă disconfort surorii, deoarece în primele zile de căsătorie când a locuit la casa părintească, sora sa trăia la casa buneilor, însă acolo nu i-a plăcut și a venit înapoi la mama. Din cauza caracterului greu al surorii sale, nu găsea limbă comună cu soția sa, iar soția l-a lăsat la casa părintească, a luat copiii și a plecat la părinții ei, socrii săi, de aceea a fost nevoit să meargă după copii.

După decesul mamei sale, a dorit să locuiască în casa părintească, însă nu a avut acces. Plângere la poliție sau alte organe de stat nu a depus, deoarece nu a dorit conflict cu sora sa. Sora sa Zgurean Maria într-adevăr, în special, după decesul mamei sale locuia pe *****, dar câte o dată se ducea și pe *****, pentru că el câte o dată dorea să meargă la casa părintească, însă era totul încuiat.

Starea gospodăriei părinților săi nu este în starea care a fost, ultima dată a fost la casa părintească în anul 2023 și de atunci nu a mai fost.

Testament pe numele mamei sale nu a fost, nu a cunoscut și nici nu s-a interesat, dar nici nu a verificat dacă au fost înregistrate careva testamente. La notar nu a fost chemat.

La prima ședință când a fost în anul 2024, i-a propus surorii că cât este casa în putere să o vândă și din banii obținuți, el ca constructor, să-i facă reparație la apartament, însă ea a fost împotrivă și i-a zis că el dorește să o alunge din casa părintească și într-un sfârșit dânsa vinde apartamentul fără ca să-l anunțe, aflând despre asta în prima ședință care a fost în anul 2024.

Sora sa la moment locuiește pe ***** și până în anul 2023 când a fost ultima dată la casa părintească, casa era dotată cu apă, pe care el a tras-o, cu lumină, dar sora sa achită facturile pe apă și lumină, deoarece dânsa locuiește în casa părintească. Nu cunoaște când a fost conectat gazul și nici nu cunoaște despre contract, la fel nu cunoaște dacă trăia mama sa la acel moment când a fost conectat gazul.

Suplimentar a declarat că după ce a decedat mama sa, ultimul părinte, înseamnă că grădina de pe lângă casă el mult a lucrat în ea, săpa, hărăjea, adică o îngrijea. Aceasta a durat atât timp cât a apărut o lovitură, o agresiune din partea surorii sale în privința familiei sale, precum că o fură, duce de acasă. Toate lucrările, construcțiile și anexele făcute la casa părintească, au fost făcute cât era tatăl său viu, dar după moartea lui nu s-a făcut nici o anexă, nici o lucrare, nici o reparație. Sora sa a spus că a făcut mari schimbări, mare reparație, însă martorul Victoria a spus că de când știe în sărai cum au făcut părinții, tot așa este, nu s-au făcut schimbări. În casă nu are acces nimeni, doar sora sa deține cheile, acolo e un dezastru, la casă a căzut podul, podeaua este putredă, la anexe ferestrele fărâmate, pereții mucegăiți și tencuiala căzută. De când s-au pornit loviturile surorii în partea familiei sale, la casa părintească practic nu se face nimic. Îi pare rău că casa părintească a rămas la un nivel așa de jos, a tras la ea și a făcut multe la ea. Referitor la terenurile de pe deal, ele nu au fost prelucrate de mult timp, după moartea tatălui său ele nu au fost prelucrate, au stat pârloagă mulți ani, au fost luate peste o perioadă de lideri care le prelucrează, roada o lua sora sa și tot ea achita impozitele pe teren. Dacă sora a luat cu puterea ei negativă, atunci ea a rămas acolo, trebuia să achite cineva impozitele, nu crede că ea locuia permanent acolo, ea locuia și la apartament, dacă locuia trebuia și să achite pentru lumină, gaz, dacă cheltuia. De multe ori se ducea acolo și era încuiat, nu era acces, erau încuiate porțile, casa încuiată, ceea ce este dureros, deoarece și el dorește să vină la casa părintească. Dna Vera spune că s-au schimbat străzile, dar denumirea acestei străzi nu s-a schimbat, s-a schimbat denumirea la unele străzi și Victoria a spus corect că nu sunt careva schimbări acolo. Când vine în ospeție, soara sa urma să fie acasă, dar aceasta nu era acasă. Nu este de acord cu înaintarea cererii de a accepta succesiunea de către dna Zgurean, ca moștenitor legal unic, deoarece ea nu trăia acolo din 2011, ea locuiește și pe *****, precum nu este nici o dovadă că ea a locuit permanent în casa părintească, însă ea nu a locuit permanent în casa

părintească. Conform art. 2177 el tot are aceleași drepturi ca moștenitor legal ca și sora sa.

5.3. La demersul avocatului Lefter Stela, în ședința de judecată a fost audiat *martorul Pleșca Vera*, care sub jurământ a declarat că, pe Zgurean Maria o cunoaște de mult timp, de prin anii 70 până a se căsători ea, cu care este în relații normale, iar pe Botnari Victor îl cunoaște dar vizual și nu are careva relații. Dna Maria locuiește în *****, strada nu o cunoaște, deoarece s-a schimbat denumirea, iar unde locuiește dl Victor nu cunoaște. Dna Maria și cu dl Victor sunt frați. A fost la dna Maria în gospodărie la ***** de mult timp, locuia încă mama ei. Tatăl acesteia a decedat mai înainte, apoi a decedat mama ei. Locul de trai dna Maria nu și l-a schimbat, cunoaște acest fapt pentru că erau prietene și ea i-a spus ca nu 1-a schimbat. Cunoaște ca dna Maria se ocupa cu lucrul, ieșea la piață cu flori de acasă și le vindea, ea iubește foarte mult florile. Dna Maria locuiește singură în casa de la *****. Se întâlnea cu dna Maria pe dealul de la *****, deoarece avea terenuri agricole aproape, pe care le-a lucrat mulți ani până i le-au luat și de circa 10-12 ani nu mai merge încolo.

La întrebările adresate a răspuns că dna Maria vindea la piață florile, a văzut florile crescând în grădină și când erau înflorite. La ***** a fost când era mama dnei Maria în viață, însă nu știe în ce an a decedat mama acesteia. Cu dna Maria se întâlnesc la piață și aceasta se jeluia de problemele ei.

Din anul 1970 până în anul 1978 nu s-a aflat în țară. Pe soțul dnei Maria nu l-a cunoscut, cunoaște că erau divorțați, dar ce mai este cu el nu cunoaște, însă cunoaște că pe concubinul d-nei Maria îl chema Mihail, cu care ultima locuia la *****. Dl Mihail era bolnav și a decedat.

Nu cunoaște dacă dna Maria mai are vre-o locuință, însă cu ultima s-a văzut la piață săptămâna trecută, ea a fost la policlinică și a trecut pe la piață.

5.4. La demersul avocatului Lefter Stela, în ședința de judecată a fost audiat *martorul Donțu Victoria*, care sub jurământ a declarat că, pe Zgurean Maria și pe Botnari Victor îi cunoaște sunt verișorii tatălui său, cu ei este în relații bune. Pe Maria Zgurean rudele în familie o numeau Liusea. Mai des în ospeție mergea la nana Liusea, adică Zgurean Maria, mai puțin la nanu Victor. De când se ține minte, de copil, ambii nani locuiesc în *****. Distanța dintre gospodăriile nanei Liusea și nanu Victor este de două străzi. Toată viața îi ține minte în ***** pe nanii săi, iar pe nana Liusea o ține minte în casa părinților ei. Reclamanta și pârâtul sunt frați. Dna Maria a fost căsătorită, dar este divorțată și nu a avut copii. Cât a fost căsătorită dna Maria a dus viața de familie în s. *****, în casa părintească a ei, însă nu ține minte cum îl cheamă pe soțul ultimei. Primul a decedat tatăl nanei Maria, apoi a decedat mama, cu o diferență de mai mulți ani. Nana Maria întotdeauna a locuit acolo, de câte ori mergea în ospeție ea locuia acolo și nu a știu să fi trăit în altă parte, doar acolo locuia. Cu mulți ani în urmă nana Maria a divorțat, apoi a

locuit în concubinaj cu un alt bărbat. Concubinul ei i-a făcut un testament pe numele dnei Maria și a devenit proprietara acestui apartament care se află în ***** *****. Din câte știe d-na Maria locuind în concubinaj cu acel bărbat, au locuit permanent în *****, nu ține minte să fi locuit ei la acel apartament. Nanu Victor tot a locuit pe *****, ***** unde mergea și acolo în ospeție. Din câte cunoaște dna Maria a locuit doar în același loc s. ***** și nu și-a schimbat locul de domiciliu.

La întrebările adresate a răspuns că ultima dată a fost în anul trecut în 2024 vara la nana Liusea, a ajutat-o ca să-și ducă bagajele de pe ***** la ***** cu mașina soțului său. Vara trecuta în 2024 a mers la dna Maria, pentru că avea nevoie de ajutor de a muta mobila. Mai mult de 15 ani a trecut când a fost la bunica Nina. A trecut deja 25 ani și nu ține minte cum îl chema pe soțul dnei Maria.

La moment nana Maria locuiește în *****. Și-a adus aminte că domnul Victor cu familia sa, soția și trei copii au locuit în ***** ***** la un apartament la primul etaj, apoi s-au mutat cu traiul în s. ***** în casa părintească a soției lui nanu Victor, la moment tot în ***** locuiesc. După decesul mamei dnei Maria, ea a continuat să locuiască în casa părinților săi, iar dl Victor nu a locuit nici o dată în casa părintească unde locuiește nana Liusea.

Gospodăria din s. ***** este din două căsuțe, este acoperiș la casă, casa arată binișor, condițiile din bucătărie s-au schimbat spre rău din timpul când era mama lor în viață. La gospodăria dată este ogradă, gradină unde era vie, majoritatea era buruienos și neîngrijit. Din câte ține minte în casa din ***** a locuit doar concubinul ca persoană străină. În casa de la ***** condiții de trai sunt, este lumina, este sobă se încălzește cu lemne, este fântână. Ține minte că nana Maria avea păsări, flori, înainte pământul era permanent prelucrat, acum doar din motive de sănătate nu poate, permanent se îngrijorează de vie ca nu este prelucrată. A fost rugată de către nana Maria să o ajute de a lua bunurile de la apartamentul din *****, ce a fost vândut vara trecută, a observat că avea multe cutii cu veselă adunate de la înmormântări, prosoape, dna Maria dorea să scoată din mobilier și covoare, dar a refuzat-o deoarece nu avea transport ca să o ajute și printre bagajele date nu erau lucruri personale a dnei Maria.

Aprecierea instanței de judecată:

6. Audiind participanții la proces, martorii, examinând probele administrate în totalitatea lor pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată reține acțiunea civilă înaintată de reclamanta Zgurean Maria ca fiind întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul

stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Articolul 6 Cod de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (3) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispozițiilor art. 122 Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. (2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. (3) Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale. (4) Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 204 şi art. 372 alin. (1).

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încât fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Prevederile art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stipulează că oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu dispozițiile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Articolul 2165 Cod civil (redacția Legii din 01.03.2019), moștenirea se deschide la momentul decesului celui care a lăsat moștenirea, fie că este fizic constatat, fie că este declarat prin hotărâre judecătorească definitivă.

Având în vedere că prin prezenta cerere de chemare în judecată, se solicită constatarea faptului acceptării succesiunii de către fiica Zgurean Maria după decesul mamei Botnari Nina, deces survenit la *****, la cauză vor fi aplicabile prevederile Codului civil în redacția din 22.06.2002, în vigoare la momentul deschiderii moștenirii.

Potrivit prevederilor art. 1432 din Codul civil (în redacția a. 2002), (1) Moştenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moştenirea) către succesorii săi. (2) Moştenirea este o transmisiune de drepturi pentru cauză de moarte, universală, unitară şi indivizibilă. (3) Moştenirea are loc conform testamentului (succesiune testamentară) şi în temeiul legii (succesiune legală).

Conform art. 1499 din Codul civil (în redacția a. 2002), (1) Moştenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menţionate în lege, se aplică în cazul în care: a) cel ce a lăsat moştenirea nu a lăsat nici un testament.

Articolul 1440 alin. (2) Cod civil (în redacția a. 2002) presupune că, momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moștenirea sau data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești privind declararea morţii lui.

Conform art. 1500 alin. (1) din Codul civil (în redacția a. 2002), în cazul succesiunii legale, moştenitori cu drept de cotă egală sînt: a) de clasa I – descendenţii (fiii şi fiicele celui ce a lăsat moştenirea, la fel şi cei născuţi vii după decesul lui, precum şi cei înfiaţi), soţul supravieţuitor şi ascendenţii privilegiaţi (părinţii, înfietorii) celui ce a lăsat moştenirea; b) de clasa a II-a – colateralii privilegiaţi (fraţii şi surorile) şi ascendenţii ordinari (bunicii, atât din partea tatălui, cît şi din partea mamei) ai celui ce a lăsat moştenirea; c) de clasa a III-a – colateralii ordinari (unchii şi mătuşile) ai celui ce a lăsat moştenirea.

Potrivit art. 1516 Cod civil (în redacția a. 2002), (2) Succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. (3) Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. (4) Dacă succesorul a intrat în posesiunea

unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla şi din ce ar consta.

Conform art. 1556 Cod civil (în redacția a. 2002), persoanele recunoscute ca moștenitori pot cere notarului de la locul deschiderii succesiunii eliberarea certificatului de moștenitor.

Instanța de judecată consideră important de notat faptul că, prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege: administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesorale, perceperea chiriei de la locatarii care locuiesc în casa defunctului, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor şi alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea. Nu se consideră că succesiunea a fost acceptată, dacă moștenitorul a primit depunerea de la instituția financiară în baza dispoziției date de către defunct acestei instituții, iar dispoziția nu a fost făcută pentru cauză de moarte. De asemenea, nu constituie acte de intrare în posesia de fapt a moștenirii: luarea din patrimoniu a unor obiecte ca amintiri de familie, preluarea de către succesor a hârtiilor de valoare pentru a le proteja de pierdere sau furt, declararea unei căi de atac împotriva hotărârii judecătorești în care defunctul a fost parte şi a fost înlocuit cu succesorii săi în drepturi şi alte acte prin care nu se manifestă voința de acceptare a succesiunii

Subsecvent, acceptarea succesiunii poate fi efectuată prin una din cele două modalități: formal prin depunerea declarației de acceptare a succesiunii la notar și de fapt, adică prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, care este însoțită de acțiunile legate de administrarea și utilizarea acesteia.

Or, prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege, administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesorale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor și alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea, ceea ce a fost demonstrat în prezenta speță, prin înscrisurile prezentate.

Din conținutul materialelor cauzei instanța de judecată a constatat că, la 15.10.1953, Botnari Mihail a înregistrat căsătorie cu Zavadțcaia Nina (numele după căsătorie Botnari), fapt confirmat prin extrasul de pe actul de căsătorie eliberat de ASP la 26.11.2024 (f.d. 15). Din această căsătorie s-au născut copiii Botnari Maria (Zgurean Maria) la data de *****, fapt confirmat prin adeverința de naștere eliberată de OSC Rezina la 06.02.1980 (f.d. 14) și Botnari Victor, născut la ***** fapt confirmat prin adeverința de naștere seria/nr. ***** eliberată de OSC Rezina la 26.12.1979 (f.d. 52).

Ulterior, s-a constatat că reclamanta Botnari (Zgurean) Maria a înregistrat căsătorie cu Zgurean Anatolie, iar la ***** căsătoria dintre Zgurean Anatolie și Zgurean Maria a fost desfăcută, fapt confirmat prin certificatul de divorț seria/nr. ***** eliberată de OSC Rezina la *****. (f.d. 60)

Din adeverința eliberată de IP „Agenția Servicii Publice” seria/nr. AE 0094982 din 13.02.2025, instanța constată că reclamanta Zgurean Maria a fost înregistrată cu domiciliul în Republica Moldova, ***** ***** *****, începând cu data de 27.12.2011. Anterior, reclamanta a avut domiciliul în *****, începând cu 25.02.1972 până la 27.12.2011, când a fost radiată din evidență ca urmare a înregistrării la domiciliul nou.

Din depozițiile și înscrisurile depuse reiese că până la divorț și în perioada căsătoriei, reclamanta a locuit împreună cu soțul său și părinții în casa părintească situată pe ********** Ulterior, începând cu anul *****, aceasta a conviețuit cu concubinul său Țurcan Mihail, însă a continuat să locuiască în aceeași casă părintească.

Potrivit certificatului de deces eliberat de ASP la 26.11.2024, se confirmă decesul lui Botnari Mihail la ********** (f.d.15), iar potrivit extrasului de pe actul de deces eliberat de OSC Rezina la 27.02.*****, se confirmă decesul Ninei Botnari la ***** (f.d.16).

Astfel, în urma decesului lui Botnari Mihail, întreaga avere comună a soților a rămas în posesia și folosința soției supraveţuitoare, Botnari Nina, care a exercitat neîntrerupt dreptul de stăpânire asupra bunurilor imobile și mobile ale gospodăriei familiale, până la decesul său din *****.

Astfel, după decesul Ninei Botnari în posesia averii succesorale, care a rămas după decesul ei, a intrat fiica decedatei, Zgurean Maria, fiind moștenitor legal de clasa I, prin ce a acceptat succesiunea în mod tacit. Însă, Zgurean Maria nu s-a adresat la biroul notarial pentru a depune declarația de acceptare a secesiunii, pentru perfectarea actelor de moștenire, pentru deschiderea dosarului succesoral și pentru obținerea certificatului de moștenitor legal.

După decesul Ninei Botnari a rămas patrimoniul succesoral, care se compune din: teren pentru construcții cu suprafața de 0,1221 ha cu nr. cadastral *****, casa de locuit individuală cu suprafața de 95.3 m.p. cu nr. cadastral *****.01 și contrucțiile accesorii cu suprafața de 18.1 m.p. cu nr. cadastral *****.02 și cu suprafața de 7.7 m.p. cu nr. cadastral *****.03, situate pe adresa r-nul Rezina, sat. *****, str. Ivan Pavlov, 10; 2 grădini cu suprafața de 0,03 ha cu nr. cadastral ***** și cu suprafața de 0,1363 cu nr. cadastral ***** situate în extravilanul *****; un teren agricol cu suprafața de 0,3 ha cu nr. cadastral ***** situat în extravilanul *****. (f.d. 17, 18,19)

La data decesului Ninei Botnari nici o persoană nu s-a adresat la notar ca moștenitor. Acest fapt a fost confirmat prin actele notarului Romanescu Mihail, confirmare privind lipsa înregistrării dosarului succesoral înregistrate în Registrul dosarelor succesorale și a testamentelor și prin încheierea de refuz nr. 51 din 28.03.2023. (f.d. 22, 23).

După decesul Ninei Botnari, reclamanta Zgurean Maria, fiica defunctei, a continuat să locuiască, să administreze și să întrețină bunurile succesorale rămase, respectiv casa de locuit individuală și terenurile aferente situate în ***** *****, precum și terenurile din extravilanul r-lui Rezina menționate în actele cadastrale. Acest fapt se confirmă prin materialele cauzei, inclusiv: certificatul nr. 37 din 13.11.2024 semnat de Primarul *****și perceptorul fiscal, potrivit căruia se confirmă faptul că contribuabilul Zgurean Maria, domiciliată în ***** *****, nu are restanțe la impozitele și taxele administrate de servicii pentru bunul imobiliar cu nr. cadastral *****, *****, *****, ***** din ***** *****; avizele de plată, pe numele Zgurean Maria, a impozitului funciar și impozitul bunurilor imobiliare pe anii *****, 2016, 2018 (f.d. 26-28); contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic nr. 6401825 din 03.10.*****, potrivit căruia SRL „Orhei Gaz" și Zgurean Maria, au încheiat prezentul contract referitor la furnizarea gazelor naturale la locul de consum – ***** (f.d. 30); contractul de prestare a serviciilor de comunicații electronice nr. 9871113 din 16.12.*****, potrivit căruia SA „Moldtelecom" și Zgurean Maria, au încheiat contractul privind furnizarea de servicii de comunicații electronice, locul prestării serviciului fiind – ***** (f.d. 31-33; actul de constatare nr. 6701/17/11187 din 12.09.2017, înregistrat la Oficiul cadastral teritorial Rezina, filiala întreprinderii de stat Cadastru, potrivit căruia, ca urmare a cererii adresate de către Zgurean Maria, s-a efectuat identificarea bunului imobil amplasat în *****, cu nr. cadastral 67012140184 (f.d. 59); cartea de casă pentru înscrierea cetățenilor care trăiesc în casa ***** *****(f.d. 63-75).

Instanța reține că reclamanta nu a părăsit gospodăria părintească, iar imobilul situat pe ***** *****, ***** aparținea concubinului reclamantei, Țurcan Mihail, cu care aceasta a conviețuit în fapt și care a decedat în anul *****, lăsând o dispoziție succesorală în favoarea reclamantei. În consecință, reclamanta a devenit proprietara acelui imobil prin moștenire, însă nu l-a folosit ca locuință permanentă, deoarece a continuat să locuiască în imobilul părinților săi.

Faptul că reclamanta a vândut imobilul de pe ***** *****, ***** în anul 2024 confirmă suplimentar că acesta reprezintă un bun propriu dobândit ulterior și înstrăinat ulterior, în timp ce locuința reală și continuă a sa a rămas casa parentală de pe ********** asupra căreia a exercitat posesia materială neîntreruptă.

Această stare de fapt este dovedită prin înscrisurile prezentate, precum și prin declarațiile martorilor audiați, care confirmă că reclamanta a rămas în posesia și administrarea patrimoniului succesoral imediat după decesul mamei sale, fără opoziție din partea altor persoane.

Din actele cauzei rezultă că Zgurean Maria, a intrat imediat după decesul mamei sale, în posesia bunurilor succesorale, continuând să locuiască în casa de pe strada ********** să întrețină imobilul, să plătească impozitele și taxele aferente, precum și să gestioneze terenurile agricole lăsate de defunctă.

De cealaltă parte, pârâtul Botnari Victor, fratele reclamantei, deși are calitatea de moștenitor legal de clasa I, nu a depus la dosar nici o dovadă că ar fi acceptat moștenirea rămasă după decesul defunctei Botnari Nina, nici în formă expresă (prin depunerea unei declarații autentice la notar), nici prin acte materiale de posesie asupra bunurilor succesorale.

Instanța constată că pârâtul nu a făcut dovada că s-a adresat notarului public pentru depunerea declarației de acceptare a succesiunii, nu a locuit în imobilul succesoral după decesul mamei sale, fiind plecat din casa părintească din anul 1996, nu a întreținut bunurile și nu a întreprins acte de administrare, conservare ori de dispoziție cu privire la patrimoniul succesoral rămas. Or, simpla manifestare de intenție, exprimată ulterior în fața instanței, nu se echivalează cu o acceptare valabilă a succesiunii, întrucât legea impune o manifestare de voință concretă și neechivocă, materializată fie printr-un act juridic autentic, fie prin fapte de stăpânire efectivă asupra bunurilor moștenite.

Prin urmare, instanța reține că doar reclamanta Zgurean Maria a acceptat moștenirea, în mod tacit, exercitând prerogativele dreptului de proprietate asupra bunurilor defuncților.

În consecință, în conformitate cu dispozițiile art. 1516 Cod civil, reclamanta se consideră unicul moștenitor acceptant, cu drept de a solicita deschiderea dosarului succesoral la notar și eliberarea certificatului de moștenitor legal.

Având în vedere că acceptarea succesiunii constituie act juridic unilateral, prin care moștenitorul își exprimă voința de a deveni succesor al defunctului, iar în cauză sunt întrunite elementele acceptării tacite, instanța constată că reclamanta a dobândit calitatea de moștenitor legal al defunctei Botnari Nina.

Instanța de judecată consideră important de notat faptul că, prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege: administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesorale, perceperea chiriei de la locatarii care locuiesc în casa defunctului, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor şi alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea. Nu se consideră că succesiunea a fost acceptată, dacă moștenitorul a primit depunerea de la instituția financiară în baza dispoziției date de către defunct acestei instituții, iar dispoziția nu a fost făcută pentru cauză de moarte. De asemenea, nu constituie acte de intrare în posesia de fapt a moștenirii: luarea din patrimoniu a unor obiecte ca amintiri de familie, preluarea de către succesor a hârtiilor de valoare pentru a le proteja de pierdere sau furt, declararea unei căi de atac împotriva hotărârii judecătorești în care defunctul a fost parte şi a fost înlocuit cu succesorii săi în drepturi şi alte acte prin care nu se manifestă voința de acceptare a succesiunii

Subsecvent, acceptarea succesiunii poate fi efectuată prin una din cele două modalități: formal prin depunerea declarației de acceptare a succesiunii la notar și

de fapt, adică prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, care este însoțită de acțiunile legate de administrarea și utilizarea acesteia.

Or, prin intrarea în posesiune de fapt se înțelege, administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesorale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor și alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea, ceea ce a fost demonstrat de către reclamanta Zgurean Maria în prezenta speță, prin înscrisurile prezentate.

În lipsa probelor de acceptare a succesiunii din partea pârâtului Botnari Victor, instanța apreciază că acesta nu mai poate invoca acceptarea succesorală, întrucât termenul legal a expirat, iar nici un act material de posesie nu a fost probat.

Pe cale de consecință, instanța consideră că acțiunea formulată de reclamanta Zgurean Maria este întemeiată și urmează a fi admisă integral, cu constatarea faptului că reclamanta Zgurean Maria, născută *****, a acceptat succesiunea prin intrarea în posesiunea și folosința patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei sale, Botnari Nina, născută la ***** și decedată la *****, cu ultimul domiciliu în ***** *****.

Locul deschiderii succesiunii se stabilește ***** Republica Moldova, or potrivit art. 1443 Cod civil (în redacția a. 2002), locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu al celui care a lăsat moștenirea, iar dacă locul nu este cunoscut, locul unde se află bunurile succesorale. Dacă bunurile succesorale se află în diferite locuri, cel al deschiderii succesiunii va fi considerat locul unde se află partea cea mai valoroasă a bunurilor imobile. Dacă nu există bunuri imobile, se consideră locul unde se află partea principală ca valoare a bunurilor mobile.

7. În conformitate cu prevederile art. 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Lefter Stela în interesele reclamantei Zgurean Maria împotriva pârâtului Botnari Victor privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

Se constată faptul acceptării succesiunii de către Zgurean Maria, a.n. *****, IDNP *****, prin intrarea în posesiunea și folosința patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei, Botnari Nina, născută la *****, decedată la *****, IDNP *****, cu ultimul domiciliu în ***** *****.

Locul deschiderii succesiunii se stabilește ***** Republica Moldova.

Se explică părților că, instanța de judecată va redacta hotărârea integrală dacă, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, participanții la proces vor solicita în mod expres acest lucru sau dacă în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, vor depune cerere de apel. Termenul de 30 zile este un termen de decădere.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Președintele ședinței,
judecător **Dorina Cebanița**